

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/1536/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114205511
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114205511.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a sudcov JUDr. Petra Priehodu a JUDr. Anny Snopčokovej, v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti odporkyni: Y. B., nar. XX. XX. XXXX, toho času bytom H. X, XXX XX Q., štátna občianka SR, o zaplatenie 1 857,25 Eur s príslušenstvom, za účasti vedľajšieho účastníka: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, občianske združenie, zast. JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, so sídlom Dobrovičova 15, 811 09 Bratislava o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 09. 09. 2014 č. k. 13C/81/2014 - 50, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporkyni práva na zaplatenie sumy 1 857,25 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30. 05. 2012 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania. Prvostupňový súd zistil, že navrhovateľ podľa svojho tvrdenia mal poskytnúť odporkyni úver vo výške 1 460,53 Eur, z karty klienta však vyplýva, že odporkyni bola vyplatená čiastka 1 039,90 Eur. Odporkyňa zaplatila navrhovateľovi v 25-ich splátkach sumu 1 708,67 Eur, čo potvrdil aj navrhovateľ v návrhu na začatie konania. Prvostupňový súd po vykonaní dokazovania a vyhodnotení platnosti zmluvy o revolvingovom úvere konštatoval, že v danom prípade účastníci neuzavreli platnú písomnú zmluvu, pretože nebola dodržaná obligatórna písomná forma zmluvy o spotrebiteľskom úvere z dôvodu, že návrh na uzavretie zmluvy (žiadosť) a prijatie návrhu (žiadosť - bod 6 a oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi) nie sú totožné, líšia sa okrem iného v údajoch o RPMN pre úver/revolving a v ročnej úrokovej sadzbe úveru/revolvingu. Nemožno preto hovoriť o akceptácii návrhu zo strany navrhovateľa, ale o novom návrhu, ktorý by mala odporkyňa písomne prijať alebo odmietnuť. Z neplatného právneho úkonu sú zmluvné strany povinné vydať to, čo si navzájom plnili titulom bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu. Pretože súd zistil, že odporkyni bola vyplatená suma 1 039,90 Eur a odporkyňa zaplatila navrhovateľovi sumu 1 708,67 Eur, súd návrh ako bezdôvodný zamietol. Ako dôvod pre zamietnutie návrhu uviedol prvostupňový súd aj skutočnosť, že údaj v jednotlivých listinách - RPMN je rozdielny, t. j. zmätočný, a preto aj nesprávny (klamlivý), čo má v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov za následok ako keby RPMN nebola uvedená. Súdom mal za to, že pokiaľ RPMN vyjadruje náklady, ktoré vzniknú spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru, medzi ktoré patrí aj zmluvný úrok reprezentujúci výšku odplaty za poskytnutie úveru, logicky treba dospieť k záveru, že údaj o RPMN nemôže byť nižší, ako zmluvný úrok reprezentujúci výšku odplaty za poskytnutie úveru, ku ktorému je nutné pripočítať ďalšie náklady spotrebiteľa spojené s

poskytnutím úveru. Pokiaľ ide o ročnú úrokovú sadzbu, či už vo výške 68,82 % uvedenú v žiadosti, alebo 68,81 % ročne v oznámení, túto súd kvalifikoval ako neprimerane vysokú, odporujúcu dobrým mravom, a preto túto časť zmluvy považoval za absolútne neplatnú podľa § 3 v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa údajov Národnej banky Slovenska zverejnených na internete boli v októbri 2009 spotrebiteľské úvery poskytované v priemere za úrok vo výške 7 % ročne v prípade domácností a v prípade nefinančných spoločností v priemere vo výške 3,8 % ročne. Rozpor s dobrými mravmi označil za evidentný vzhľadom na to, že nárok je približne 10-násobne vyšší ako priemer v bankách za porovnateľný úver v čase uzatvorenia zmluvy.

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Závery súdu považuje za nesprávne a vychádzajúce z neopodstatneného predpokladu, že by údaj o hodnote RPMN mal byť následkom dojednávania medzi zmluvnými stranami. V bode 5 žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru je uvedený údaj o hodnote RPMN s ohľadom na údaje uvedené v žiadosti predpokladaným. Tento údaj a všetky tieto údaje v bode 5 nevy vymedzujú predmet zmluvy, ten je až v bode 6, kde sa uvádza presný údaj RPMN úveru. Vzhľadom na povahu zmluvy (ako revolvingovej) a vstupné hodnoty počítané podľa vzorca pre určenie RPMN nie je možné deklarovať RPMN pre prípad poskytnutia revolvingu. Nemožno preto dospieť k záveru, že nebol prijatý návrh na uzavretie zmluvy. Navrhovateľ tvrdí, že v danom prípade zmluva o revolvingovom úvere údaj o RPMN obsahuje, pretože prejav vôle dlžníka s predpokladanou RPMN úveru 68,82 % nesporne v sebe obsahuje aj súhlas s uzavretím RPMN, ktoré bude nižšie, t. j. 64,97 %. K splatnosti jednotlivých splátok tvrdí, že zmluva obsahuje určenie počtu splátok, dátum splatnosti v mesiaci, pričom údaj o dátume splatnosti prvej splátky a poslednej splátky vyplýva aj z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Navrhovateľovi namieta voči zákonnosti a správnosti záverov, v zmysle ktorých má byť považovaný revolvingový úver za bezúročný a bez poplatkov, pretože nie sú splnené predpoklady definované v ustanovení § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Má za to, že pre vyvodenie dôsledkov v zmysle tohto ustanovenia podľa zákonodarcu sa vyžaduje absencia všetkých tam uvedených náležitostí. Nesúhlasí s názorom prvostupňového súdu, podľa ktorého má byť úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov pre rozdielnosť RPMN v jednotlivých listinách. Pokiaľ prvostupňový súd dospel k záveru, že ročná úroková sadzba úveru je v rozpore s dobrými mravmi, a preto je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, namieta nezákonnosť postupu konajúceho súdu, ktorý nevychádzal z relevantnej právnej úpravy. Pri posudzovaní odplaty za úver súd tento právny predpis relevantný pre určenie prijateľnosti výšky odplaty vôbec neaplikuje, pričom v čase uzavretia príslušnej zmluvy o revolvingovom úvere bola výška odplaty za spotrebiteľský úver výslovne regulovaná právnou úpravou. Podľa § 3 ods. 10 zákona č. 258/2001 Z. z. účinného ku dňu uzavretia zmluvy odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, s výnimkou podľa ods. 2, nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona, a súčasne nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá štvornásobku hodnoty váženého priemeru priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona. Ide o právnu úpravu špeciálnu vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam o právnych úkonoch, a preto má prednosť aj pred ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Toto konajúci súd nerešpektoval a výšku úrokov neposudzoval podľa platnej právnej úpravy, dôsledkom čoho je nesprávne skutkové aj právne posúdenie. Výška odplaty za úver je v súlade s uvedenými právnymi normami, čo vylučuje správnosť a zákonnosť záveru o tom, že by dojednanie výšky odplaty za úver malo byť v rozpore s dobrými mravmi. Nárok, ktorý si uplatnil navrhovateľ, je preto v súlade s uvedenou zákonnou úpravou. Domáha sa zmeny napadnutého rozsudku tak, že odporkyňa bude zaviazaná na zaplatenie žalovaných nárokov v celom rozsahu, ako boli uplatnené, ako aj náhrady trov konania pred súdom prvého aj druhého stupňa.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O. s. p. Rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Odvolačný súd preskúmaním veci dospel k záveru, že okresný súd vec správne skutkovo aj právnej posúdil, keď návrh navrhovateľa zamietol. Skutkové a právne závery prvostupňového súdu uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku a týkajúce sa právnej relevantnosti, spôsobu uzavretia a vzniku zmluvy o revolvingovom úvere, v prejednávanej veci sú správne. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi bez ohľadu na skutočnosť, či obsahuje alebo neobsahuje všetky obligatórne náležitosti predpísané Zákomom o spotrebiteľských úveroch nemožno považovať za uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere. Oznámenie je jednostranný úkon veriteľa smerovaný k dlžníkovi, nie je súčasťou dvojstranného právneho úkonu účastníkov. V kontexte odsekov 1 a 2 bodu 2 zmluvných dojednaní navrhovateľa niet pochyb o tom, že pre platnosť zmluvy o revolvingovom úvere je v danom prípade nutná písomná forma. Takto si to vymienil aj veriteľ v bode 2.1 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., v zmysle ktorého sa zmluva uzatvára na formulári veriteľa, ktorý je zároveň žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru aj zmluvou o revolvingovom úvere. Pre vznik zmluvy sa vyžaduje podpis oboma zmluvnými stranami. Spotrebiteľka, ako dlžníčka, podpísala zmluvu dňa 19. 10. 2009, veriteľ dňa 27. 10. 2009, v tento deň bolo vypracované aj oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere, ktorá má síce v niektorých častiach len nepatrné odchýlky, avšak zmluvná odmena za poskytnutie úveru sa v predtlačí uvádza čiastkou 2 105,29 Eur, avšak v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi sa uvádza zmluvná odmena za poskytnutie úveru 2 525,93 Eur (čiže o približne o 400,- Eur viac), rovnako je nezhoda pri poskytnutej čiastke revolvingu na predtlačí 606,19 Eur a oznámení veriteľa o schválenej výške revolvingu 797,36 Eur s tým, že za každé poskytnutie revolvingu sa určuje zmluvná odmena sumou 1 176,72 Eur. Vzhľadom na uvedené nezrovnalosti ako aj na text v samotných zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere musí odvolací súd konštatovať ich neprehľadnosť, nejednoznačnosť až zmätočnosť. Vzhľadom na časové súvislosti možno tiež konštatovať, že dlžník podpísal zmluvu o revolvingovom úvere v čase, keď dlžníkovi, teda odporkyňi, ešte neboli známe údaje o schválenom úvere, preto ani nemohli byť obsahom zmluvy a dlžník ich nemohol písomne akceptovať. Je bez akýchkoľvek pochybností, že dlžník podpísal dňa 15. 10. 2009 iba žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, teda návrh na uzavretie zmluvy, tento pri podpise odporkyňou nebol individualizovaný všetkými podstatnými náležitosťami z hľadiska Zákona o spotrebiteľských úveroch, konkrétne zákona č. 258/2001 Z. z. Tento nedostatok nemožno zhojiť aplikáciou ustanovenia § 4 ods. 3 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. s poukazom na to, že úver bol spotrebiteľovi poskytnutý a tento ho začal čerpať. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. zmluva musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až s/, ide o obligatórne podstatné náležitosti, ktoré musí zmluva obsahovať okrem všeobecných náležitostí zmluvy, aby tejto zmluve bolo možné pričítať účinky perfektného právneho úkonu. Odsek 3 stanovuje určité výnimky, kedy je zmluva platná aj pri nesplnení podmienok podľa odseku 2, avšak zároveň stanovuje sankciu pre veriteľa vo forme bezúročnosti úveru a bez poplatkov, pokiaľ zmluva neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/. Takouto výnimkou nie je nedodržanie písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, túto kogentne určuje ustanovenie § 4 ods. 1 zákona s doložkou sankcie neplatnosti zmluvy v prípade nedodržania písomnej formy. Správne uzavrel prvostupňový súd, že pokiaľ za existujúcej situácie poskytol navrhovateľ finančné plnenie odporkyňi, išlo by o nárok z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. V danom prípade však prvostupňový súd zistil, že navrhovateľ celkovo vyplatil odporkyňi sumu 1 039,90 Eur a odporkyňa zaplatila navrhovateľovi sumu 1 708,67 Eur, preto bol uplatnený nárok na zaplatenie sumy 1 857,25 Eur správne kvalifikovaný ako nedôvodný a ako taký zamietnutý.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje rozsudok prvostupňového súdu, ktorým zamietol návrh navrhovateľa, za správny, vychádzajúci z dostatočne zisteného a ustáleného skutkového stavu a správneho právneho posúdenia, a preto ho podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. s tým, že úspešnou účastníčkou bola odporkyňa. Pretože náhradu trov konania neuplatnila a zo spisu jej žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývajú, rozhodol odvolací súd tak, že jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Po vyhlásení rozsudku v uvedenej veci oznámil svoj vstup do konania vedľajší účastník - občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, zastúpený advokátom JUDr. Bohdanom Jakubisom. Vedľajší účastník zaslal vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa, navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a zaviazat navrhovateľa nahradiť trovy odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi. V odôvodnení poukazuje na právnu úpravu, ktorá mu umožnila stať sa vedľajším účastníkom a ktorá

mu priznáva právo dať sa zastúpiť splnomocneným advokátom a v dôsledku toho právo na náhradu trov konania. Vyjadril svoj názor k námietke navrhovateľa o tom, že vedľajší účastník nemôže vzniesť námietku premlčania, argumentuje princípom rovnosti zbraní na podporu svojho prezentovaného názoru o účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia. Argumentuje voči nesprávnej argumentácii o nadbytočnosti a nehospodárnosti právneho zastupovania. Žiadnym spôsobom, teda ani jednou vetou nereaguje na rozhodnutie vo veci samej a odvolacie dôvody navrhovateľa. Z tohto dôvodu síce odvolací súd označil vedľajšieho účastníka v záhlaví napadnutého rozhodnutia, avšak jeho účasť v tomto konaní kvalifikuje ako neúčelnú a zbytočnú. Z uvedeného dôvodu mu neboli priznané trovy odvolacieho konania. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.